

Přednáška Muzeum města Bergenu

Muzeum města Bergenu je sbírkotvorná instituce se zaměřením na dokumentaci kulturně historického vývoje, včetně archeologie. Jeho výstavní činnost se odehrává v devíti veřejnosti zpřístupněných muzeích na území Bergenského okresu (komuny). Muzeum města Bergenu bylo založeno v roce 2005 (z velké části integrací stávajících muzejních institucí) a spravuje přes 120 budov (mezi nimi jsou jak historické, památkově chráněné budovy, tak i budovy moderní, nové). Muzejní sbírka obsahuje cca 94 000 trojrozměrných sbírkových předmětů a cca stejný počet fotografických dokumentů. V roce 2015 navštívilo muzeum 186 000 lidí.

Muzeum má 53 stálých zaměstnanců a asi 56 přepočtených plných úvazků. Provozní rozpočet muzea (v roce 2015) se pohybuje kolem 53 milionů norských korun (cca 150 mil. Kč). Muzeum je samostatná právnická osoba ve formě soukromé nadace, která je finančně podporována z rozpočtu státu, kraje (fylke), okresu (kommune) a města. Příjmy muzeum vytváří vlastní činností, jednak prodejem vstupenek, ale i z přidružených služeb – muzejní obchody, kavárny atd. Podpora z veřejných rozpočtů muzea pokrývá cca 2/3 jeho provozních nákladů, vlastní příjmy pak asi 1/3.

Jednotlivá muzea jsou velmi rozličná, mají široké portfolio sbírkového fondu i činností. Zachycují různé aspekty fascinující historie města Bergenu, od vládnutí a královského stolování v Håkonshallen až po jednoduché komůrky malomocných pacientů v Muzeu Lepry. Disponují obrovským množstvím předmětů a vlastně i zrekonstruovanými základy domů in situ (v budově muzea) z archeologických vykopávek na Bryggen, prezentují zrekonstruované městské prostředí ve Starém Bergenu, organizují výstavy a prezentaci tradičních řemesel v muzeu v přírodě v Hordamuseet, dále spravují zámeček na Alvøen, farmu Damsgård, Školní muzeum ve staré bergenské latinské škole a unikátní požární historický fond Bergenského spolku požární historie.

V čele muzea stojí generální ředitelka. Muzeum má tři hlavní sekce – sbírkovou, která se dále dělí na specializovaná oddělení dle charakteru podsbírek, dále administrativní oddělení a oddělení marketingu.

Muzejní činnost je rozsáhlá. Kromě běžné nabídky stálých expozic organizujeme velký počet rodinných akcí, výstav, máme letní školu pro děti, pořádáme programy pro školy, koncerty, symposia atd.

Některé z našich muzeí jsou otevřeny celoročně, některá mají sezónní provoz s omezením na podzim a v zimě.

Výstava o historii požárů Povstal z popela – požár v Bergenu 1916

V průběhu téměř 1000leté historie zasáhly Bergen celkem 34 velké požáry. Požáry daly městu i jeho dnešní podobu – zejména poslední velký požár v roce 1916 položil základ pro moderní

urbanistickou strukturu centra města. Tento rok připomínáme 100. výročí tohoto velkého požáru výstavou v našem muzeu a řadou akcí u nás, ale také jinde v Bergenu.

Pravidla zacházení s ohněm a povinnosti vztahující se k požární ochraně se datují již k roku 1276. Bergen je historicky městem, kde bylo dřevo nejčastějším stavebním materiálem. To se změnilo po posledních velkých požárech. Dnes už najdeme v centru města mnoho budov, postavených z kamene / cihly / betonu.

Městské muzeum v současné době spravuje rozsáhlou sbírku požární techniky a dokumentace sestávající z přibližně 5 000 předmětů a 12 000 fotografií. Nyní intenzivně pracujeme na evidenci těchto objektů, některé z nich jsou již součástí expozic. V současné době nemáme samostatné Hasičské muzeum. Dlouhou dobu jsme pracovali na projektu Hasičského muzea ve staré hlavní hasičské stanici Bergenu. Po více než deseti letech přípravných studií a prací počátkem letošního roku konečně projekt Hasičského muzea dostal zelenou a byly zahájeny přípravné práce na stavební rekonstrukci. Vznikne tak Národní historické hasičské muzeum v Bergenu a bohatá sbírka bude konečně zpřístupněna veřejnosti!

Stará požární stanice v Bergenu byla postavena a zprovozněna v roce 1919. Tu teď čeká rekonstrukce pro muzejní účely v takovém rozsahu, aby splňovala veškeré nároky moderního muzea i požadavky, které jsou kladeny na státní veřejné budovy (včetně bezbariérového přístupu). Bude trvat několik let, než nové muzeum otevře své brány veřejnosti. V současné přípravné fázi projektu stále nejsou ukončeny diskuse o tom, jaká bude finální podoba stálé expozice.

Hlavní témata expozice jsou už více méně daná a jsou to:

- 1) historie hasičského sboru a místní posádky
- 2) vývoj legislativy týkající se požární bezpečnosti
- 3) sbírkové předměty
- 4) jak se dokážeme vypořádat s ohněm dnes
- 5) konsekvence (dopady) požárů

V Bergenu je aktivní velká skupina dobrovolníků, bývalých hasičů, se kterou budeme při budování nové expozice spolupracovat. Do značné míry se bude jednat o práci bezproblémovou, ale třetí plochy určitě nastanou např. v souvislosti s manipulací a využíváním sbírkových předmětů.

Přednáška Muzea města Bergenu – dobrovolnictví

Městské muzeum má rozsáhlou síť spřátelených organizací – spolek přátel, řemeslné spolky, historické spolky a další, kteří podporují běžnou činnost i příležitostné akce v našich muzeích. Většina dobrovolníků je organizována jako řádní členové těchto organizací, ale získáváme

i různou pomoc od jednotlivců, kteří obvykle chtějí pomáhat při práci muzea a věnují nám čas, energii a vlastní odbornost při našich akcích.

Skupiny a jednotlivci přispívají různými způsoby. Každý rok organizujeme cca 15 významných událostí, při kterých hrají významnou roli právě dobrovolníci. Od přípravy fundusu až k prodeji vaflí. Spolupracujeme také s dobrovolníky se speciálními dovednostmi. Příkladem je úspěšná spolupráce s farmaceuty v důchodu, kteří nám pomáhají zdokumentovat velkou farmaceutickou sbírku. Nebo s učiteli-důchodci, kteří nám zase pomáhají zprostředkovat návštěvníkům historii výuky a různých školních časopisů. Máme také různé zájmové skupiny spojené přímo s muzeem, které mají zvláštní zájmy, jako jsou např. prehistorická výroba železa, vikingské období, obuvnictví nebo tradiční lodě z 19. století.

Jedinou podmínkou, aby se člověk stal naším muzejním dobrovolníkem, je zájem o účast na smysluplných činnostech ve vzrušujícím prostředí.

Co můžeme nabídnout na oplátku, jsou vzrušující zážitky, rozvoj znalostí a smyslu pro sociální sounáležitost a práci mezi milými lidmi. Dobrovolníci získávají volný vstup do muzeí a jsou zváni na muzejní akce. V muzeu pracují koordinátoři dobrovolníků, kteří poskytují poradenství a pomoc a jsou odpovědní za organizaci dobrovolnické práce v muzeu. Ke své práci mají k dispozici konferenční místnosti a zkušebny.

Někdy dochází k drobným konfliktům mezi pracovníky muzea a dobrovolníky, ale je to jen okrajový problém.